

ELEMENTE DE ORIGINE FRANCEZĂ ÎN VOCABULARUL LIMBII ENGLEZE*

În situații de contact lingvistic, nivelul cel mai vulnerabil al limbii îl constituie vocabularul, schimbările intervenite aici fiind mult mai rapid percepute și analizate decât cele de la alte nivele ale limbii. Se estimează că mai mult de 120 de limbi de pe întregul glob au contribuit la extinderea vocabularului limbii engleze. Majoritatea împrumuturilor existente în limba engleză provin însă din două limbi: franceza și latina. Acestea li se adaugă și elemente scandinave, importante din punct de vedere calitativ, nu și cantitativ (cuvintele de origine scandinavă fac parte din stocul de bază al limbii engleze, în multe cazuri înlocuind chiar cuvinte englezești).

Elementul împrumutat cunoaște diferite grade de integrare în limba receptoare; în cazul lui *le weekend* (franceza fiind limba receptoare), *weekend* are gen gramatical, însă a păstrat morfologia, ortografia, înțelesul și pronunția din engleză. Cuvântul *lifter* are morfologia verbului francez (astfel a fost integrat în sistemul verbal al limbii franceze), are pronunția franceză, iar înțelesul și utilizarea sa s-au schimbat (în limba engleză verbul *lift* nu este folosit în același fel). Calcurile de structură sunt un alt tip de împrumut, în care cuvintele sau expresiile preluate din limba sursă sunt traduse în limba receptoare, ca în cazul construcției *lune de miel* (limba franceză), tradusă în limba engleză ca *honeymoon* (echivalentul englezesc al lui *lune* este *moon*, în timp ce al lui *miel* este *honey*). Se face uneori distincția între un împrumut deja fixat în limbă și un împrumut ocazional, care nu este integrat în limba gazdă.

T. McArthur (1998) identifică câteva situații care conduc la împrumuturi. În primul rând, sunt menționate contactele strânse în circumstanțe ce necesită bilingvism. În al doilea rând, dominarea unor limbi de către altele (din motive legate de cultură, politică, economie, religie sau din alte rațiuni) constituie o altă cauză importantă a împrumuturilor. Astfel, numeroase cuvinte din vocabularul limbii franceze au pătruns în engleză în Evul Mediu, pentru că franceza era limba puterii politice și sociale și canalul prin care cultura europeană a pătruns în Marea Britanie; o mare parte a vocabularului limbii latine a pătruns în limba engleză în timpul Renașterii (direct sau prin intermediul limbii franceze), întrucât limba latină era limba religiei, a educației, a erudiției. În al treilea rând, T. McArthur atrage atenția asupra sentimentului de necesitate, caz în care vorbitorii unei limbi împrumută elemente dintr-o altă limbă pentru diverse scopuri (educaționale, tehnologice, culturale, etc.).

* Profesorul mediocru vorbește, cel bun explică, profesorul superior demonstrează, iar marele profesor inspiră. Profesorul G. G. Neamțu a fost și va fi o sursă de inspirație pentru mulți dintre noi. La mulți ani!

Exemple de acest fel de împrumuturi culturale¹ sunt: *boomerang, kangaroo, wombat* (Australian Aboriginal); *tattoo, taboo* (Tahitian, Tongan și Polynesia); *apartheid, commando, spoor* (Afrikaans); *bwana, chimpanzee, impala, zombie* (Bantu); *anorak, igloo, kayak* (Aleut și Inuit); *barbecue, hammock, iguana* (Arawakan, prin intermediul limbii spaniole); *cannibal, canoe, hurricane* (Caribbean prin intermediul limbii spaniole); *avocado, cocoa, chocolate, coyote* (Nahuatl, prin intermediul limbii spaniole); *algebra, assassin, sherbet, syrup, zero* (arabă, prin intermediul limbilor spaniolă, franceză sau italiană); *amen, bedlam, camel, maudlin, sodomy* (ebraică, prin intermediul limbilor greacă, latină și idiș); *lama, yeti* (tibetană); *hooligan* (irlandeză), *corgi, flannel* (galeză); *borsch, gulag, perestroika, vodka* (rusă); *coach, goulash* (maghiară); *robot* (cehă); *ombudsman* (suedeză). În ultimul rând, T. McArthur susține că reputația și prestigiul asociat cu utilizarea cuvintelor dintr-o altă limbă sunt factori ce stau la baza împrumuturilor. Adesea, în cazul unor contacte strănse, cele două limbi nu sunt considerate sau percepute ca având același rang; limba cu vorbitori competenți și abili va fi considerată ca fiind limba prestigioasă (+ P). În cazul diferențelor de prestigiu, transferul se va face de la limba prestigioasă (+ P) înspre cealaltă limba (– P), mai puțin importantă, și se va concentra asupra ariilor lexicale în care vorbitorii limbii cu prestigiu sunt mai influenți. După Cucerirea Normandă, are loc un aflux imens de cuvinte împrumutate din limba franceză în engleză, mai cu seamă termeni religioși, artistici, administrativi și militari. Aceste elemente lexicale aveau conotații legate de prestigiu, reputație, faimă și reflectau preocupările clasei sociale superioare vorbitoare de limbă franceză. În consecință, cuvintele împrumutate și cele native ocupă registre diferite (G. Hughes, citat de Leith 1997): *begin – commence; book – volume* (*commence* și *volume* tind să fie asociate cu contexte formale). Există și cazuri în care împrumuturile intră din limba mai puțin prestigioasă (–P) în limba prestigioasă (+P), dar, de obicei, aceste împrumuturi au sensuri depreciative. Scots Gaelic (limba gaelică, limbă celtică vorbită în Scoția) poate cel mai bine ilustra acest fenomen. Utilizarea ei a fost descursată și a ajuns să fie văzută ca fiind inferioară (chiar și de către vorbitorii ei). Dacă împrumuturile dintr-o limbă (sursă) într-altă limbă (receptoare) sunt prea numeroase, atunci vorbitorii limbii receptoare pot considera că aceasta este contaminată. B. Bryson (1990) observă că, în timpul celui de-Al Doilea Război Mondial, Franța nu a reușit să țină pasul cu știința și tehnologia contemporană, iar după război a împrumutat din engleza americană mulți termeni legați de inovațiile tehnologice. Apoi, impactul culturii americane (muzică, film, mass-media, turism) a fost uriaș; și mai multe împrumuturi, cum ar fi *shopping, gadget, parking*, au intrat în limba franceză. Între timp, au fost depuse eforturi pentru eliminarea acestor termeni sau pentru a-i aduce în rezonanță cu ortografia și morfologia limbii franceze, sugerându-se *parc* sau *parcage* pentru *parking* și *campement* pentru *camping*.

¹ Toate elementele lexicale de origine franceză discutate și prezente în lucrare sunt preluate din sursele menționate în lista bibliografică.

Împrumutul se bazează pe bilingvism. În cazul existenței unui număr mare de vorbitori bilingvi împrumuturile vor fi mai frecvente, mai obișnuite și vor avea o anvergură mai mare și un efect mai profund. Aici ar trebui făcută o distincție între bilingvism și convergență, un alt tip de schimbare lingvistică. Mai întâi, în timp ce împrumutul necesită doar un bilingvism limitat și adesea presupune existența unei limbi cu prestigiu (+P) și a alteia care nu se bucură de același prestigiu (–P), convergența presupune bilingvism permanent, iar statutul social al limbilor în cauză trebuie să fie egal (dacă una din limbi devine limbă cu prestigiu, aceasta poate cauza dispariția celeilalte). În al doilea rând, în timp ce împrumuturile afectează în special vocabularul, convergența doar arareori implică elemente lexicale (însă are efecte mari asupra sintaxei și morfologiei). În sfârșit, în timp ce împrumutul este unidirecțional, convergența este reciprocă, caracteristicile sale fiind resimțite în egală măsură de limbile convergente.

Unele limbi tind să adopte noi elemente, în timp ce altele le adaptează. Aici se ridică întrebarea dacă aceste tendințe sunt predictibile. Un răspuns simplu este greu de găsit. Naționalismul lingvistic poate fi un motiv; de exemplu, în Islanda se crede că împrumuturile pot înstrăina oamenii de limba și cultura lor și, prin urmare, acest proces este descurajat. Gradul de adaptare depinde, de asemenea, de cantitatea de cuvinte care deja există în limba receptoare. Gradul de bilingvism este și el important; dacă vorbitorii limbii receptoare cunosc limba din care se împrumută, este mai puțin probabil să adapteze cuvintele împrumutate. Unul dintre cele mai evidente tipuri de adaptare este cel mai bine ilustrat de cazurile în care vorbitorii înlocuiesc sunete din limba secundară cu sunete din limba primară: de exemplu, vorbitorii de franceză tind să înlocuiască consoanele dentale cu [s, z], în timp ce vorbitorii de germană le înlocuiesc cu [t] (întrucât nici franceza nici germana nu are consoanele dentale), pronunțând cu [s] sau cu [t] inițial cuvinte ca: *thousand*, *Thackeray*, *thin*. Adaptarea poate presupune și un înțeles nou, care este dat de materialul lexical nativ folosit în calcuri lingvistice. După cum spune și numele, este vorba despre cuvinte sau expresii obținute prin traducerea dintr-o altă limbă, ca în cazul engl. *superman*, obținut prin traducerea din germană a lui *Übermensch*; un alt exemplu celebru este cel al cuvântului englezesc *skyscraper* care a dat *gratte-ciel* (în franceză) și *Wolkenkratzer* (în germană). Pot fi traduse sintagme întregi, ca *time flies*, din latinescul *tempus fugit*, sau *that goes without saying*, care este o traducere a expresiei *cela va sans dire* din limba franceză. Aceasta dovedește că vorbitorii limbii engleze au împrumutat un model de combinare a elementelor lexicale pentru a exprima o idee. Dar și cuvintele împrumutate pot fi adoptate. În acest caz se păstrează modelele limbii-sursă, iar influența limbii receptoare este mică. Cuvintele împrumutate adoptate pot fi considerate elemente străine, care însă, pe parcursul timpului, sunt acceptate în limba-gazdă și se comportă ca elemente native. Cantitatea de cuvinte împrumutate diferă de la o limbă la alta. În albaneză, numărul împrumuturilor este impresionant, în timp ce în țări ca Islanda împrumuturile sunt complet descurajate. Limba engleză a împrumutat foarte mult (din aproximativ 120 de limbi, așa cum am subliniat anterior) și, prin urmare, peste jumătate din cuvintele existente în vo-

cabularul acesteia sunt de origine străină. Ne vom opri, în cele ce urmează, asupra elementelor de origine franceză, cu certitudine cele mai numeroase, din vocabularul limbii engleze.

Franceza a influențat în mod fundamental vocabularul limbii engleze. Dat fiind prestigiul său cultural, limba franceză a fost sursa multor cuvinte care se găsesc în vocabularul actual al limbii engleze. Primele contacte între cele două culturi au avut loc în Evul Mediu. În perioada premergătoare Cuceririi Normande (1066), după exilul normand al lui Eduard Confesorul, contactele dintre cele două culturi au luat avânt. În 1042, când Eduard s-a urcat pe tronul englez, nobilii francezi care l-au urmat în Anglia au fost instalați în poziții cheie. Revitalizarea vieții monahale, care a început în Franța, și-a exercitat influența asupra multor membri ai obștilor de călugări. Mulți dintre aceștia au plecat în Franța pentru a studia sistemul și modul de viață monahal. Cuvinte, nu prea numeroase, de origine franceză au pătruns în vocabularul limbii engleze în vremea acestor contacte: *capon, castel, prud, coroune, capelain, tur, canceler*.

După Cucerirea Normandă, contactele dintre Anglia și Franța au fost constante și stabile. Engleza a rămas limba țării, dar Norman French (varietate a vechii limbi franceze de nord) a devenit limba guvernului și a fost folosită în biserică, justiție și de către noua clasă superioară. Norman French (Anglo-Norman, în context britanic) a fost până în secolul al XIII-lea predominantă în Anglia și a avut influențe în Țara Galilor, Scoția și Irlanda. Unul dintre rezultatele cuceririi Angliei a fost absorbția a sute de cuvinte de origine franceză în vocabularul limbii engleze și pierderea multor cuvinte din engleza veche. Conform opiniei lui D. Crystal (1995), din aproximativ 10 000 de cuvinte care au pătruns în vocabularul limbii engleze până la sfârșitul secolului al XIII-lea, mai bine de trei sferturi încă se găsesc în vocabularul actual al limbii engleze.

Între împrumuturile din secolul al XII-lea se numără cuvinte ca: *saint, abbot, prison, cardinal, council, clerk, peace, fruit, mercy, rent, oil, court, standard, paradise, empress, treasure, passion, justice, charity, prove, miracle, table*. La începutul secolului al XIII-lea, contactele directe cu Franța s-au diminuat. Spre sfârșitul secolului al XIV-lea, limba franceză a fost înlocuită cu limba engleză și a devenit limba acceptată de clasele superioare și de literați. Procesul de împrumut a continuat, fiind preluate cuvinte atât din Norman French (vorbită în Anglia), cât și din Central French (care devine limbă standard în Franța). Unele cuvinte provenite din Norman French au fost înlocuite de forme noi, preluate din Central French, dându-se, astfel, un nou impuls influenței limbii franceze. Întrucât la acea vreme Parisul avea autoritate în probleme de cultură și litere, mulți termeni culturali își fac loc în vocabularul limbii engleze. Nu este greu de identificat dacă un cuvânt împrumutat provine din Norman French sau din Central French. Spre exemplu, *w* a fost păstrat în Norman French, însă s-a transformat întâi în *gw*, iar mai apoi în *g* în Central French; astfel, cuvântul *wage* a fost împrumutat din Norman French, în timp ce cuvântul *guarantee* a fost împrumutat din Central French. Majoritatea împrumuturilor din secolul al XII-lea până în secolul al XIV-lea se încadrează

într-una din următoarele categorii: artă, arhitectură și construcții, biserică și religie, divertisment, modă, gastronomie, guvern și administrație, vânătoare, sistem legal, literatură, medicină, armată, clase sociale.

Liste scurte de cuvinte împrumutate în secolele al XI-lea și al XII-lea (aranjate după data împrumutului, nu după câmpul semantic) au fost deja prezentate. În continuare oferim o scurtă listă de cuvinte împrumutate în secolele al XIII-lea și al XIV-lea: – (la începutul secolului al XIII-lea) *baron, blame, feast, lamp, olive, poor, religion, sergeant, sermon, service, duke, wait, catch, prelate, basin, art, boil, cellar, champion, chapel, chapter, chaste, crucifix, dame, devotion, fig, dignity, estate; gentle, heresy, heritage, image, lesson, medicine, messenger, minstrel, noble, physician, pillar, pity, preach, prince, proof, remedy, salvation, servant, siege, spice, state, story, temptation, treason, trinity, poison, service*; – (târziu în secolul al XIII-lea) *abbey, defend, falcon, leper, music, malady, scarlet, spy, marshal, park, reign, clergy, country, fool, heir, robe, supper, mustard, sugar, colour, friar, fry, grape, herb, homage, jewel, judge, manor, melody, minister, mutton, painting, palace, parliament, partridge, pray, realm, safe, slave, sovereign, squire, sue, venison, abbess, battle, cathedral, chief, choir, dinner, empire, forest, govern, madam, mayor, pain, roast, sir, verdict*; – (la începutul secolului al XIV-lea) *almond, beef, blue, blanket, carol, chair, chivalry, coat, curtain, exchequer, exile, faith, fashion, gender, gown, ivory, lace, lantern, majesty, orange, pasty, pearl, peer, poet, romance, salmon, saucer, sceptre, soldier, sturgeon, title, towel, vicar, vinegar, heron, loin, attorney, chronicle, culpable, jaundice, leisure, single, adore, stallion, diamond, ruby, chase, mirror, button, mistress, pheasant, baptism, boot, coroner, tenant, biscuit, dean, prose, cream, sober, advocate, immortality; mansion, patrimony, reward, subject, sanctuary, paper*; – (târziu în secolul al XIV-lea) *grammar, logic, pastor, pellet, adultery, appetite, peach, adorn, divine, just, liberty, royal, tragedy, treatise, authority, captain, legacy, scent, bill, salary, ambush, volume, convert, lattice, schism, treaty, magic, army, bay, oppose, veal, confection, copy, viscount, bar, mince, pigeon, salad, sanctity, noun, toast, secret*.

Bail, jury, lemon, loyalty, nutritive, tart, assembly, revenue, compilation, guard, public, peasant, virile sunt împrumuturi din secolul al XV-lea. Sfârșitul Evului Mediu a adus cu sine o schimbare în modul în care franceza a influențat engleza. Această schimbare este definită de doi factori. În primul rând, în timp ce în Middle English (perioada cuprinsă între anii 1150–1500) numărul împrumuturilor a fost mai mare decât fusese vreodată, la începutul secolului al XVI-lea, franceza devine sursa unor clase particulare de cuvinte (multe dintre aceste clase se adresau grupurilor educate sau celor care utilizau termeni tehnici; de exemplu, multe din împrumuturile lexicale din secolul al XVI-lea sunt termeni care se referă la război). În al doilea rând, aceste împrumuturi au pătruns cu pronunția franceză modernă (aceasta a fost păstrată parțial și rareori anglicizată). Împrumuturile mai vechi din franceză au fost asimilate de limba engleză, acestea respectând în totalitate regulile de pronunție și accent ale acesteia. De exemplu, *table, chair* sau *court* au fost atât de bine

asimilate încât identificarea originii lor necesită ajutor. Împrumuturi ca *amateur* ori *connoisseur*, care păstrează o parte din pronunția franceză, nu sunt atât de bine integrate în limba engleză (spre deosebire de *table*, *chair*, *court*).

Această perioadă nu este foarte reprezentativă pentru influența franceză, *minion*, *trophy*, *pilot*, *scene*, *machine*, *combat*, *genteel* fiind câteva dintre împrumuturi. Secolul al XVII-lea, marcat de legături strânse între Anglia și Franța în domeniul literaturii, este mai bogat în împrumuturi din limba franceză decât secolul al XVI-lea. Au continuat, în același timp, și împrumuturile de termeni militari și comerciali. Iată o listă de termeni selectați: *soup*, *champagne*, *jaunty*, *envoy*, *ballet*, *aide-de-camp*, *beau*, *commandant*. Secolul al XVIII-lea a adus un nou val de împrumuturi din franceză. Termenii împrumutați sunt din domeniile militar, diplomatic, viața socială și artă. Pronunția acestor cuvinte nu a fost asimilată complet celei englezești. Listele de cuvinte care urmează sunt extrem de selective: – (din prima jumătate a secolului al XVIII-lea) *reservoir*, *debris*, *brunette*, *police*, *bureau*, *chaperon*, *chute*, *detour*, *picnic*, *etiquette*; – (a doua jumătate a secolului al XIX-lea) *debut*, *vignette*, *morale*, *brochure*, *chiffon*, *boulevard*, *genre*, *souvenir*, *nuance*, *ravine*, *amateur*, *plateau*. Dubletele indică, prin pronunția lor, timpul aproximativ al adoptării lor. De exemplu, pronunția lui *ch* indică faptul că împrumuturi ca *chamber* ori *chance* au intrat în limba engleză în perioada englezei medii (Middle English), în timp ce cuvinte ca *chiffon* ori *chauffeur* au fost împrumutate în limba engleză în perioada englezei moderne. Silaba accentuată poate de asemenea să indice perioada în care a avut loc împrumutul: *blanket*, *village*, *carriage* au fost împrumutate în timpul englezei medii (acestea respectând tiparul englezesc, cu accentul pe prima silabă), în timp ce *prestige* sau *balloon* au fost împrumutate în perioada englezei moderne (în aceste cazuri nu este urmat tiparul limbii engleze). Secolul al XIX-lea este o perioadă productivă pentru împrumuturile din limba franceză, acestea aparținând următoarelor domenii: artistic și literar (*résumé*, *cliché*, *motif*, *fin-de-siècle*), militar (*barrage*), social și diplomatic (*chauffeur*, *elite*, *fiancée*, *attaché*), gastronomie (*restaurant*, *menu*, *soufflé*) și vestimentar (*beret*). Majoritatea termenilor de origine franceză care au fost împrumutați în această perioadă (precum și în secolul al XX-lea) nu au fost asimilați pronunției limbii engleze, așa cum s-a întâmplat cu împrumuturile din secolele anterioare. Procesul de împrumutare a continuat și în secolul al XX-lea, *limousine*, *déjà vu*, *haute couture*, *fuselage*, *camouflage* fiind câteva exemple. Se poate observa că între elementele care au pătruns cel mai recent în limba engleză se regăsesc sintagme întregi, fie în forma franceză, fie calchiate: *that goes without saying* (*cela va sans dire*), *marriage of convenience* (*mariage de convenance*), *reason of state* (*raison d'état*), *repondez s'il vous plait*, *au contraire*.

Cu excepția împrumuturilor foarte recente, există puține mijloace de identificare a cuvintelor împrumutate din limba franceză. Cele împrumutate din Norman French sunt cel mai dificil de identificat; ele au o formă simplă și sunt utilizate, în mare măsură, în viața de zi cu zi. Utilizarea cuvintelor din franceza veche continuă

în limbajul juridic englez. Multe cuvinte din domeniul juridic, utilizate astăzi în engleză, sunt de origine franceză: *attorney, bailiff, coroner, judge*. La fel, cuvinte ca *arson, felony, perjury, bail, bill, jail, penalty* sunt de origine franceză și se referă la diverse infracțiuni, instituții etc.

Pronunția cuvintelor împrumutate mai recent ajută la identificarea originii lor, mai ales în cazul cuvintelor care conțin *s, t, ue, x*, e.g. *apropos, depot, unique*. Când apar sunete caracteristice limbii franceze, cum ar fi *ch* în cuvinte ca *chef*, se poate observa cu ușurință natura străină a cuvântului respectiv. De asemenea, ne captează atenția ortografia mai puțin obișnuită a unor cuvinte din franceză: *casseroles, gazelle, hors d'oeuvre, crème brûlée*. Identificăm și unele tipare sintactice proprii limbii franceze, cum este cazul grupurilor formate din substantive urmate de adjective: *court martial, attorney general*. Unele dintre sufixele care au intrat în limba engleză odată cu lexemele împrumutate din franceză sunt foarte utile în recunoașterea cuvintelor de origine franceză: *-age/homage, -ance/abundance, -ence/diligence, -ant/infant, -ity/felicity, -our/favour*. Prepoziția *de/de la*, întâlnită în unele nume de familie, este, de asemenea, de origine franceză.

Engleza a împrumutat masiv de-a lungul vremii, iar procesul acesta va continua. Trebuie însă să ținem cont de doi factori care definesc recente împrumuturi din alte limbi. În primul rând, frecvența împrumuturilor este astăzi considerabil redusă, iar în al doilea rând, engleza împrumută noi și noi elemente din limbi mai puțin cunoscute. Așa cum am subliniat, franceza este, alături de limba latină, o importantă sursă de cuvinte pentru vocabularul limbii engleze. Declinul de împrumuturi din limba latină se poate explica prin faptul că engleza a împrumutat atât de mult din latină, încât a mai rămas prea puțin de împrumutat sau prin faptul că limba engleză poate forma cuvinte ('latinizate') cu ajutorul unor morfeme englezești ce provin din limba latină. Deși prezența cuvintelor de origine franceză și latină în vocabularul limbii engleze este masivă, aceasta este o limbă germanică, nu una de sorginte romanică.

ABREVIERI BIBLIOGRAFICE

- W. Bailey, M. Gorlach (eds), *English as a World Language*, Cambridge University Press, Cambridge, 1984.
- Ch. Barber, *Early Modern English*, Andre Deutsch Ltd, London, 1976.
- Ch. Barber, *The English Language. A Historical Introduction*, Cambridge University Press, Cambridge, 1993.
- A. C. Baugh, T. Cable, *A History of the English Language*, Routledge, London, 1993.
- N. F. Blake, *A History of the English Language*, Macmillan, London, 1996.
- L. Bloomfield, *Language*, George Allen & Unwin, London, 1935.
- H. Bradley, *The Making of English*, Macmillan, London, 1948.
- G. L. Brook, *Words in Everyday Life*, Macmillan, London, 1981.
- B. Bryson, *Mother Tongue: The English Language*, H. Hamilton, London, 1990.
- R. Burchfield, *The English Language*, Oxford University Press, Oxford, 1985.

- D. Crystal (ed.), *Cambridge Encyclopedia of the English Language*, Cambridge University Press, Cambridge, 1995.
- B. Foster, *The Changing English Language*, Macmillan, London, 1968.
- N. W. Francis, *The English Language*, W. W. Norton, New York, 1965.
- R. Hogg (ed.), *Cambridge History of the English Language*, Cambridge University Press, Cambridge, 1992.
- H. Jackson, E. Ze Amvela, *Words, Meaning and Vocabulary*, Continuum, London, 2009.
- D. Leith, *A Social History of English*, Routledge, London, 1997.
- T. McArthur, *The Oxford Concise Companion to the English Language*, Oxford University Press, Oxford, 1998.
- R. McCrum, W. Cran, R. Mac Neil, *The Story of English*, Faber and Faber, London, 1986.
- Robert Peters, *A Linguistic History of English*, Houghton Mifflin Company, Boston, 1968.
- S. Potter, *Our Language*, Routledge, London, 1950.
- Th. Pyles, J. Algeo, *The Origins and Development of the English Language*, Harcourt Brace Jovanovich, New York, 1982.
- J. A. Sheard, *The Words We Use*, Andre Deutsch Ltd, London, 1962.
- J. Smith, *A Historical Study of English: Function, Form and Change*, Routledge, London, 1996.

DICȚIONARE

- Cambridge International Dictionary of English*, Cambridge University Press, Cambridge, 1995.
- Collins English Dictionary*, Harper Collins, 2005.
- Longman Dictionary of Contemporary English*, Longman, Londra, 1978, 1987, 1995, 2003; 2nd edn, Viking Longman, 1991.
- D. Summers (ed.), *Longman Language Activator*, Longman, Londra, 1993, 2002.
- C. T. Onions (ed.), *Oxford Dictionary of English Etymology*, Oxford University Press, Oxford, 1966.
- Oxford New Dictionary of English*, Oxford University Press, Oxford, 1998, 2003.
- Shorter Oxford English Dictionary*, Oxford University Press, Oxford, 1973, 1993, 2002, 2007.

FRENCH ELEMENTS IN THE VOCABULARY OF ENGLISH

(Abstract)

The vocabulary of English is heterogeneous and diversified. The Romans, the Scandinavian invaders, the Norman French conquerors, the prestige of the ancient Latin and classical Greek, contacts in multilingual situations have contributed a lot to the English vocabulary. French was one of the languages that had a significant influence on English throughout its linguistic development. The present article explores briefly the French influence on the vocabulary of English.

Cuvinte-cheie: *împrumut, limbă receptoare, limbă sursă, bilingvism, contact lingvistic.*

Keywords: *borrowing, host language, source language, bilingualism, linguistic contact.*

Universitatea „Babeș-Bolyai”
Facultatea de Litere
Cluj-Napoca, str. Horea, 31
d_chira@msn.com